

Vlaamse overheid

**Ministerieel besluit houdende bescherming als monumenten van de
pastorieën te Assenede**

DE VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMSE MINISTER VAN
FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming
der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus
1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van
monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de
decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december
1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21
november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004
tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse
Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van
15 oktober 2004, 23 december 2005, 19 mei 2006, 28 juni 2007
en 10 oktober 2007;

Gelet op het ministerieel besluit van 06 maart 2007 houdende
vaststelling van een ontwerp van lijst van de als monumenten
te beschermen pastorieën te Assenede;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor
Monumenten en Landschappen van 07 februari 2008;

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet
van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en
dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari
1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21
november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006:

1° Wegens de historische waarde:

- als monument:

Pastorie Sint-Petrus en Sint-Martinus,
gelegen te

Assenede (Assenede), Markt 14;

bekend ten kadaster:

Assenede, 1ste afdeling, sectie E, perceelnummer 637a/deel.

2° Wegens de historische waarde:

- als monument:

Pastorie Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaart met omringende tuin,
gelegen te

Nieuwe Boekhoutstraat 3

bekend ten kadaster:

Assenede, 3de afdeling, sectie B, perceelnummers 496d, 498f.

3° Wegens de historische, sociaal-culturele en artistieke waarde:

- als monument:

Pastorie Heilig Kruis en Onze-Lieve-Vrouw,

gelegen te

Assenede (Oosteeklo), Koning Albertstraat 7;

bekend ten kadaster:

Assenede, 2de afdeling, sectie A, perceelnummer 513c/deel.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het uitzonderlijke karakter van volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Algemene motivatie voor het onderwerp 'pastorie'

De historische waarde:

- De historische waarde van de pastorie bestaat uit de kerkelijke verplichting aan de pastoor om na een benoeming op zijn beneficium te gaan wonen. Die verplichting wordt geconcretiseerd na het concilie van Trente waardoor in het begin van de 17de eeuw verschillende pastorieën werden gebouwd.
- Na de seculiere wet van 25 september 1769 worden de pastorieën door de tiendenheffers opgericht onder druk van de politieke overheid.
- De 19de-eeuwse pastorie, opgetrokken door de gemeente, is het gevolg van het Concordaat van 1801.

De historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- De (bouw)historische waarde ligt in de evolutie van de typologie van de pastorie: van éénlaags gebouw naar tweelaags gebouw rond het midden van de 18de eeuw, van 18de-eeuws dubbelhuis naar huis met T-structuur in het midden van de 19de-eeuw.
- De aanwezigheid van structurele oudere onderdelen - wat zeer uitzonderlijk is - wijst op een bouwgeschiedenis voorafgaand aan de momenteel zichtbare fases.
- De (tuin)historische waarde ligt in de onverbreekelijke band tussen pastorie en tuin. De zelfvoorzienigheid van de pastoor uitte zich in zowel een sier- als nutstuin. De aanleg is steeds zeer representatief voor de evolutie van formele naar landschappelijke tuin welke in deze periode plaatsvindt.
- Verschillende tuinen hebben wetenschappelijke waarde meer bepaald dendrologische waarde door hun bijzondere bomenbestand.

De sociaal-culturele waarde:

- De pastorie behoort samen met de kerk en soms het klooster tot het religieuze centrum van een parochie. Samen met het gemeentehuis en de dorpschool behoort dat religieuze centrum tot de historisch gegroeide Vlaamse dorpskern en het collectieve geheugen van de dorpsgemeenschap.
- Een typisch laat 19de-eeuws / begin 20ste-eeuws fenomeen is de doelgerichte stedenbouwkundige ontwikkeling van een wijk of gehucht waarbij de kerk, pastorie, klooster en zondagsschool het centrum vormen waarrond de ontwikkeling plaatsvindt.

De artistieke waarde:

- De artistieke waarde van de pastorie bestaat uit het steeds zeer consequent toepassen van de meest moderne structuur, constructie, decoratie en (tuin)aanleg eigen aan de bouwperiode van het pand (van rococo tot neostijlen). Getuige niet enkel de authentiek bewaarde 18de-eeuwse interieurs maar tevens de kwaliteitsvolle herinrichtingen in de 19de eeuw.
- De pastorie werd meestal opgetrokken door architecten verbonden aan de tiendenheffer (pré-Franse Revolutie) of een toonaangevende architect in de voor hun representatieve vormtaal.

Assenede (Assenede), Markt 14, pastorie Sint-Petrus en Sint-Martinus,

De historische waarde:

- Goed bewaarde pastorie uit 1871
- Historische site waar zeker sinds het begin van de 17de eeuw een pastoreel huis aanwezig was.

De historische en meer bepaald architectuurhistorische waarde:

- De goed bewaarde pastorie op de Markt dateert van 1871 naar de plannen van de Gentse architect Edmond de Perre-Montigny.
- Typologisch en stilistisch is de nieuwe pastorie zeer representatief voor de eclectische baksteenarchitectuur met voornamelijk neoromaanse rondboogvormen en karakteristiek schrijnwerk, kenmerkend voor het werk van architect de Perre - Montigny.
- Binnen het omvangrijk oeuvre van de bouwmeester en van de verschillende realisaties die hij in de gemeente Assenede uitvoerde, is de pastorie het meest authentieke en gaafst bewaarde bouwwerk.
- Het interieur van het klassieke dubbelhuis getuigt door zijn originele indeling en zijn eenvoudig maar nog authentiek karakter van de aankleding van de toenmalige stijl en wooncultuur.

Assenede (Bassevelde), Nieuwe Boekhoutestraat 3 pastorie Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaart,

De historische waarde:

- Representatief voorbeeld van een pastorie opgetrokken in 1857.

De historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

- De pastorie van 1857 is representatief voor het type van de landelijke pastorie omgeven door een ruime tuin met het statisch voorkomen van een herenhuis.
- Typologisch en stilistisch is het gebouw een mooi en authentiek voorbeeld van de streng neoclassicistische richting binnen de 19de-eeuwse burgerlijke architectuur, gekenmerkt door een strakke symmetrie en sobere ornamentiek waarbij hier vooral de geaccentueerde arduinen deuromlijsting de aandacht trekt.
- De nog aanwezige kwaliteitsvolle originele interieurelementen zoals de stucplafonds, het binnenschrijnwerk en de marmeren schouwen zijn kenmerkend voor de stijlperiode en getuigen van een smaakvolle inrichting. De gang met marmerschilderingen en tochtdeur met fraai geëts glas is het meest typerende interieurelement. Het opschrift en de symboliek van de figuratieve voorstelling verwijzen naar de oorspronkelijke functie van het gebouw.
- De grote omringende tuin behoudt met de vijver, verhevenheid in de zuidoosthoek, de slingerpaden en de gedeeltelijke omheining met bakstenen muur en taxushaag de essentiële elementen van zijn oorspronkelijke landschappelijke aanleg.

Assende (Oosteeklo), Koning Albertstraat 7, pastorie H. Kruis en O.-L.-Vrouw,

De historische waarde:

- Bewoonde site die zeker teruggaat tot de 17de eeuw.
- Door zijn ligging ten westen van het kerkhof een getuige van de lange occupatiegeschiedenis van de historische dorpskern van Oosteeklo.

De historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

- Sober bepleisterde voorgevel pastorie met in voor en achtergevel duidelijk bouwsporen teruggaand tot de 17de eeuw.
- Duidelijk afleesbare bouwevolutie van 17de tot 20ste eeuw.
- Uitzonderlijk goed bewaarde keukeninrichting met haard, ingebouwde bakoven en aansluitend fornuis.

De artistieke waarde:

- Goed bewaard interieur met stucwerk in Lodewijk XVI-stijl op plafond en schouwboezems getuigt van de 18de-eeuwse wooncultuur van een pastoor op het platteland.

De sociaal-culturele waarde:

- De pastorie, voorheen omgeven door een vierkante omgrachting, is door zijn traditionele ligging ten westen van de oude kerkhofsite en de kerk, nog een getuige van de lange occupatiegeschiedenis van het historische dorpscentrum van Oosteeklo.

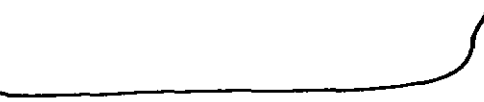
Art.3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994), gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 (Belgisch Staatsblad 22 augustus 2006).

Brussel,

07 JULI 2008

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening

Dirk Van Mechelen

**Vlaams Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed
Departement RWO – Agentschap RO-Vlaanderen
Onroerend Erfgoed**

**Ministerieel besluit houdende bescherming als monumenten van de
pastorieën te Assenede**

Provincie : Oost-Vlaanderen

Plan nr. : 1/1

Gemeente : Assenede, afdeling: zie plan

Ref. : NVM

Dossier nr. : DO 2319

Omschrijving :

1. Pastorie Sint-Petrus en Sint-Martinus (Assenede)
2. Pastorie O.-L.-Vrouw-Hemelvaart (Bassevelde)
3. Pastorie H. Kruis en O.-L.-Vrouw (Oosteeklo)

Monument

Sectie : zie plan

Schaal : 1 / 1500

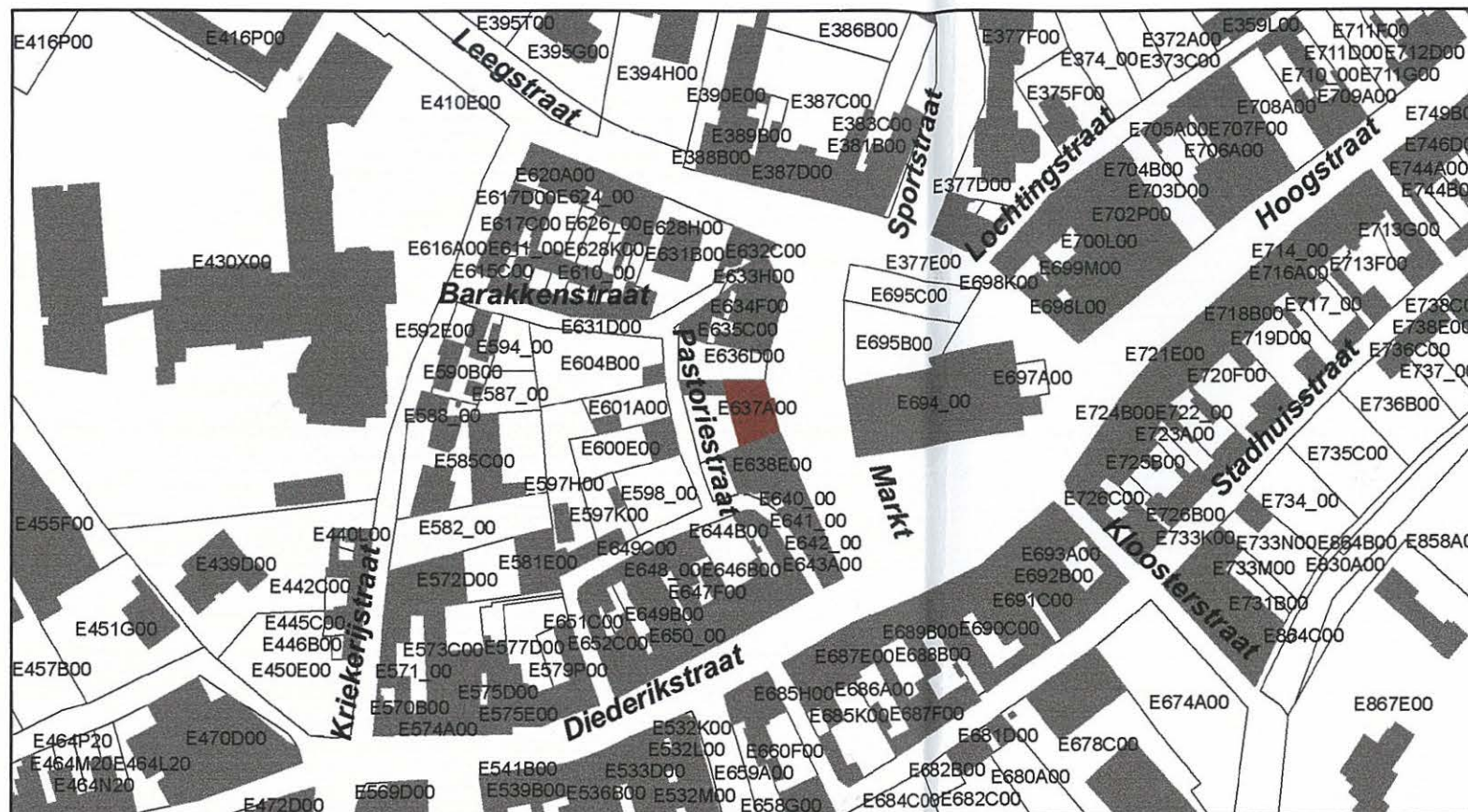
Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden, nummer :

Brussel,

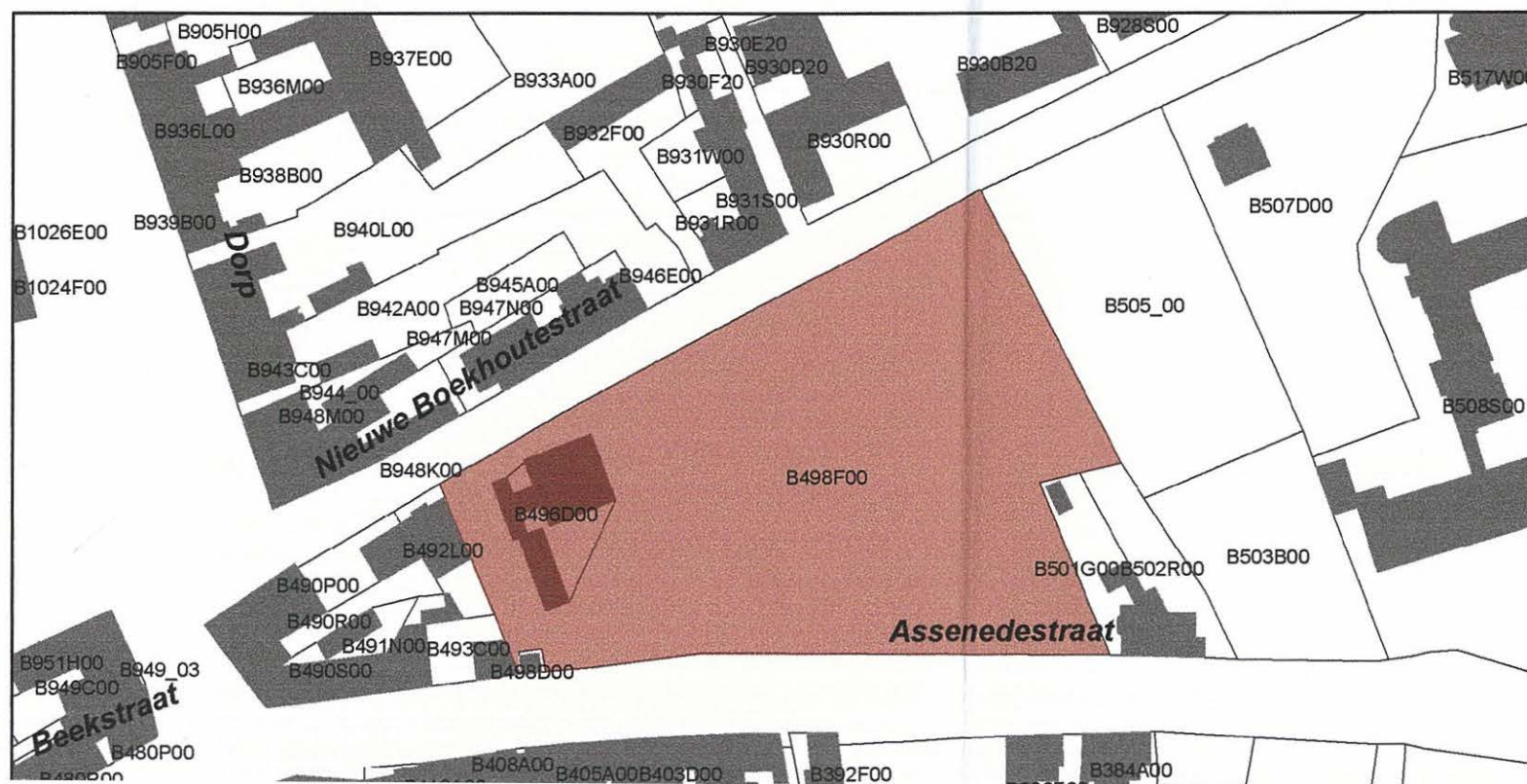
07 JULI 2008

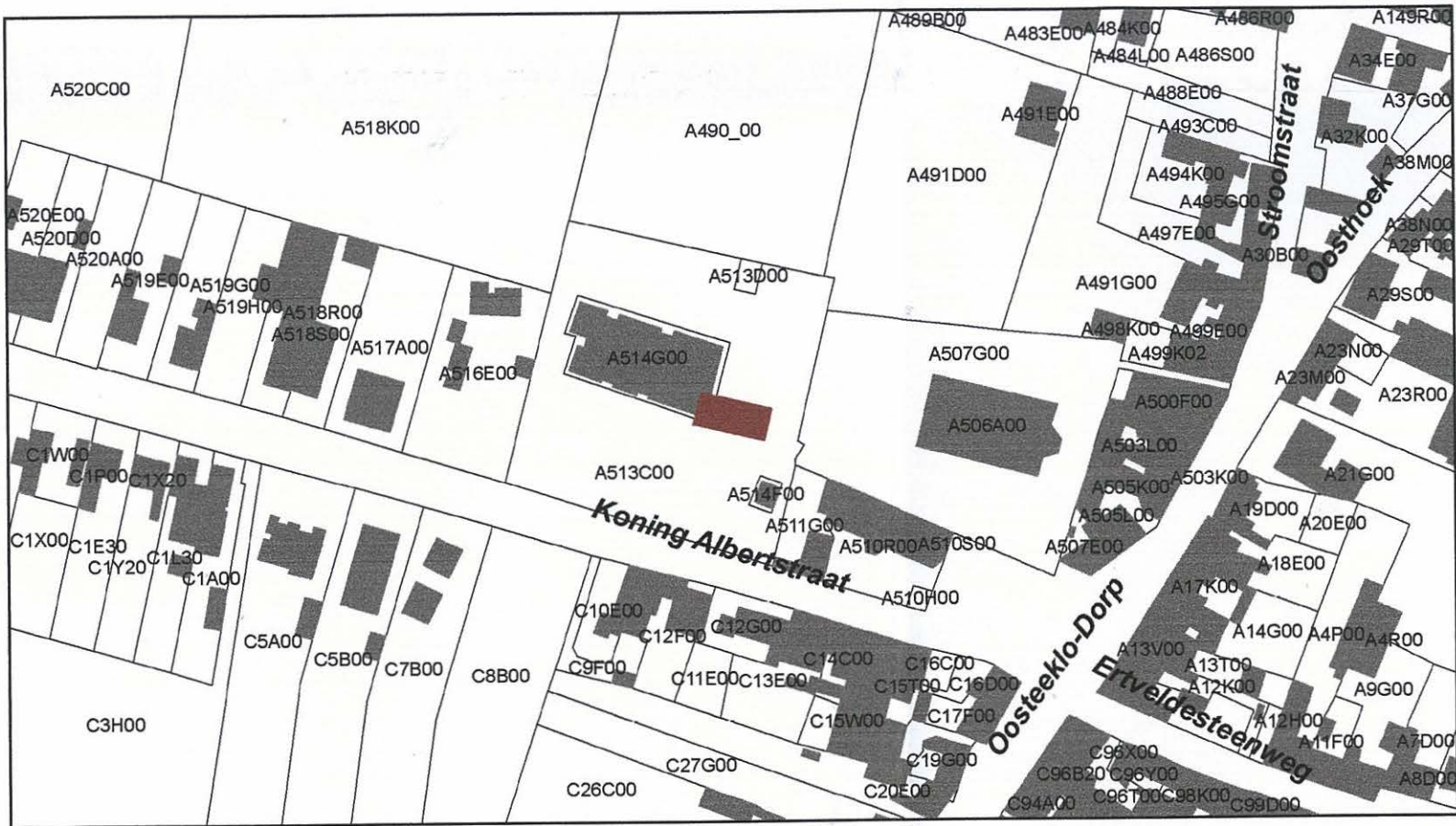
Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Financiën en Begroting
en Ruimtelijke Ordening

Dirk Van Mechelen

1) afdeling 1, sectie E

Plan nr. : 1/1	Ref. : NVM	Dossier nr. : DO 2319
Provincie : Oost-Vlaanderen		Gemeente : Assenede, afdeling : zie plan

Ministerieel besluit houdende bescherming als monumenten van de pastorieën te Assenede

Vlaams Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed
Departement RWO – Agentschap RO-Vlaanderen
Onroerend Erfgoed